

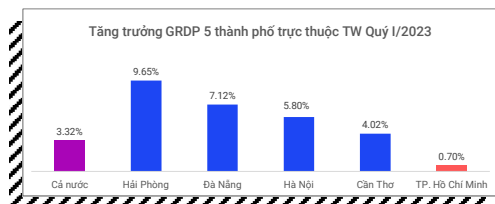
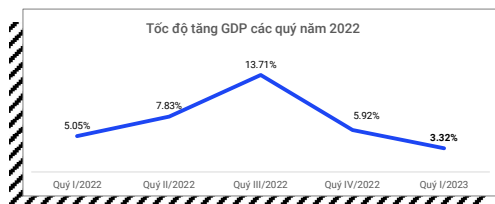
Kinh tế - Chính trị Thế giới 2022

Biến động khó lường và nhiều rủi ro

- Xung đột quân sự Nga - Ukraine
- Khủng hoảng năng lượng
- Lạm phát và giá hàng hóa tăng cao
- Xu hướng thắt chặt tiền tệ, tăng lãi suất toàn cầu
- Nhu cầu tiêu thụ hàng hóa suy giảm trên thế giới
- Chính sách zero-COVID của Trung Quốc
- Tăng trưởng kinh tế thấp ở nhiều nền kinh tế lớn

**Thế giới
2022**

Đối diện những thách thức

Xuất khẩu hàng hóa suy giảm

Nhu cầu tiêu dùng giảm mạnh ở các thị trường xuất khẩu hàng hóa trọng điểm của Việt Nam. Nhiều doanh nghiệp đối diện tình trạng thiếu đơn hàng.

Rủi ro từ thị trường bất động sản và trái phiếu

Niềm tin của các doanh nghiệp có dấu hiệu kém lạc quan. Kênh huy động vốn của các doanh nghiệp gặp khó khăn. Khối lượng trái phiếu đáo hạn thời gian tới (đặc biệt là trái phiếu của doanh nghiệp bất động sản) khá lớn.

Việc tiếp cận tín dụng khó khăn

Lãi suất vay ngân hàng bình quân thường xuyên trên 10%/năm trong năm 2022 và đầu năm 2023. Gói hỗ trợ lãi suất 2% khó tiếp cận.

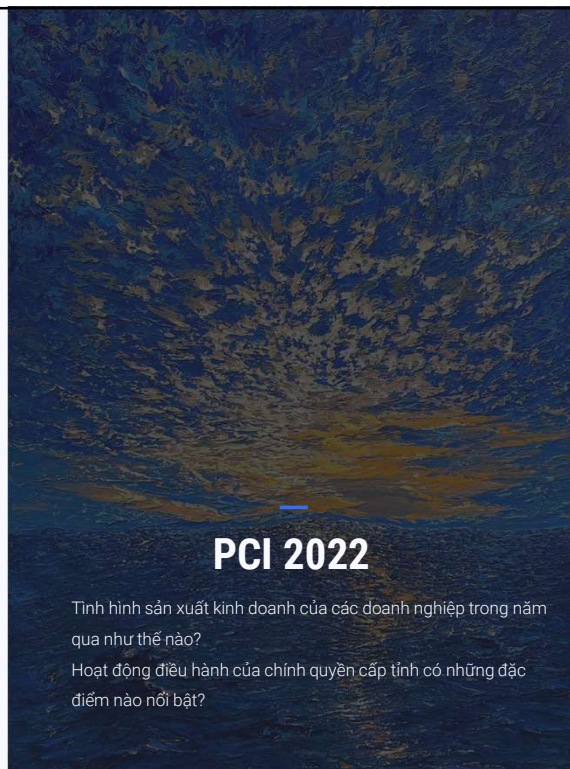
Giải ngân đầu tư công chậm chạp

Giải ngân vốn đầu tư công 12 tháng năm 2022 đạt 67% kế hoạch. Chỉ 12 bộ và 17 địa phương có tỷ lệ giải ngân trên 80% trong năm 2022. Tỷ lệ giải ngân ở 5 thành phố trực thuộc TW: Hải Phòng (77%), Đà Nẵng (66%), Cần Thơ (51%), Hà Nội (48%), và TP. HCM (27%).

Số doanh nghiệp rút lui khỏi thị trường gia tăng

Quý I/2023, số doanh nghiệp gia nhập thị trường giảm 5,4% so với Quý I/2022. Trong khi đó, khoảng 20,1 nghìn doanh nghiệp rút lui khỏi thị trường, tăng 17,4% so với cùng kỳ.

PCI 2022

Tình hình sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp trong năm qua như thế nào?

Hoạt động điều hành của chính quyền cấp tỉnh có những đặc điểm nào nổi bật?

Hiệu quả kinh doanh

Phân tích những thay đổi về quy mô lao động, vốn đầu tư, tỷ lệ báo lãi, báo lỗ của các doanh nghiệp tư nhân và FDI

Chất lượng điều hành cấp tỉnh

Top 30 PCI 2022
Top 10 ở từng chỉ số thành phần

Nhận diện khó khăn

Những khó khăn mà doanh nghiệp tư nhân và doanh nghiệp FDI đang gặp phải

Xu hướng theo thời gian

Sáu đặc điểm nổi bật của chất lượng điều hành cấp tỉnh qua thời gian

Niềm tin kinh doanh

Tỷ lệ doanh nghiệp có dự định mở rộng quy mô kinh doanh trong 2 năm tới

Hướng đi mới

Tăng trưởng gắn với bảo vệ môi trường

Cách tiếp cận chính

Điều tra chọn mẫu doanh nghiệp toàn quốc

Xây dựng khung chọn mẫu từ tổng thể các **doanh nghiệp đang hoạt động** ở từng địa phương (danh sách doanh nghiệp đang nộp thuế)

Phân nhóm doanh nghiệp theo các tiêu chí về **loại hình, thời gian hoạt động, lĩnh vực ngành nghề**.

Thực hiện **chọn mẫu ngẫu nhiên phân tầng** cho danh sách doanh nghiệp tại từng tỉnh, thành phố.

PHÂN TẦNG

Loại hình doanh nghiệp

DN tư nhân

Công ty TNHH

Công ty cổ phần

Thời gian thành lập doanh nghiệp

<< 2005

2006 - 2015

2016 - 2022

Lĩnh vực ngành hoạt động

SX-chế tạo

TM-DV

NH-LN-TS

Khai khoáng

Xây dựng

SỐ PHẢN HỒI TRONG KHẢO SÁT

8478

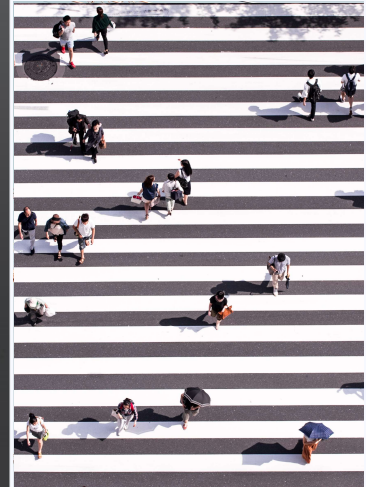
Doanh nghiệp tư nhân

2112

Doanh nghiệp tư nhân mới thành lập

1282

Doanh nghiệp FDI

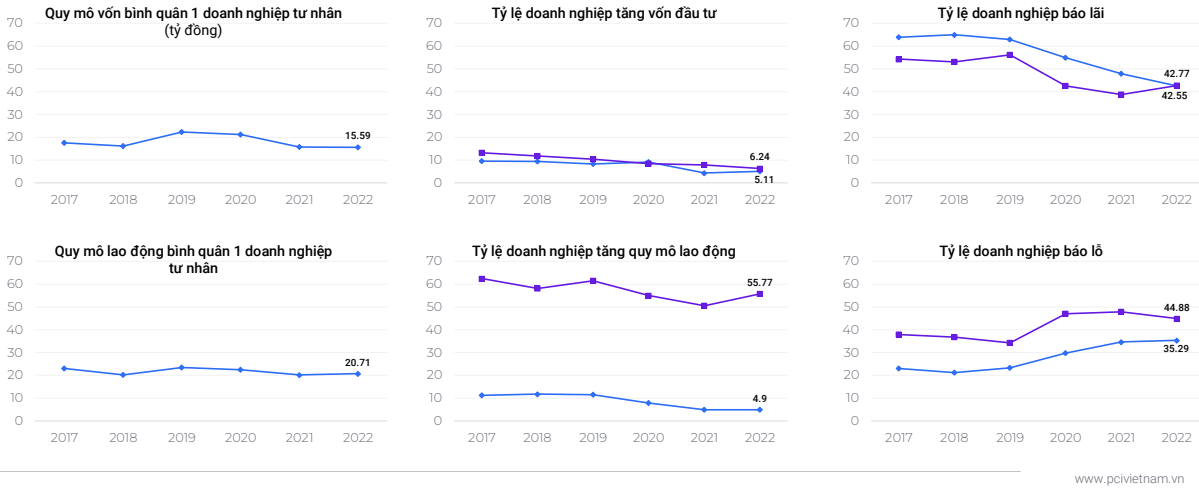
Hiệu quả kinh doanh của các doanh nghiệp

Những thay đổi về quy mô lao động, vốn đầu tư, tỷ lệ báo lãi, và tỷ lệ báo lỗ của các doanh nghiệp trong năm qua?

Hiệu quả kinh doanh

Tăng trưởng vốn, đầu tư và tỷ lệ báo lãi của doanh nghiệp tư nhân đều ở mức thấp kể từ đại dịch COVID-19. Doanh nghiệp FDI có những tín hiệu phục hồi.

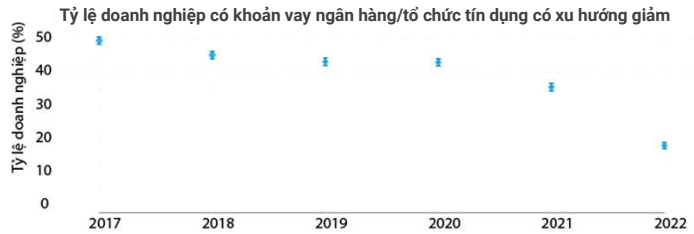
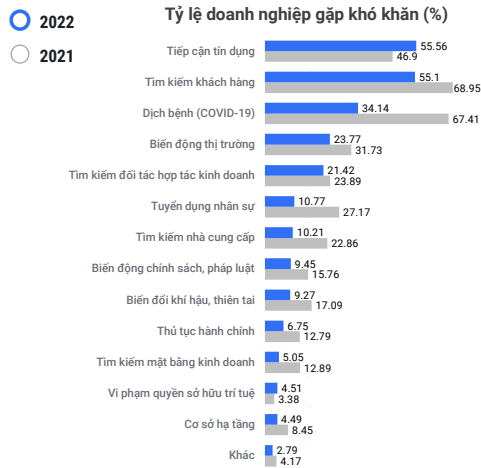
Một số chỉ tiêu về lao động, vốn và tỷ lệ báo lãi/lỗ của doanh nghiệp tư nhân và doanh nghiệp FDI

Nhận diện khó khăn

Doanh nghiệp tư nhân chật vật trong tiếp cận tín dụng

Tiếp cận tín dụng là khó khăn lớn nhất mà các doanh nghiệp phải đối diện trong năm 2022

79% Không thể vay vốn nếu thiếu tài sản thế chấp

56% Có hiện tượng "bồi dưỡng" cho cán bộ tín dụng

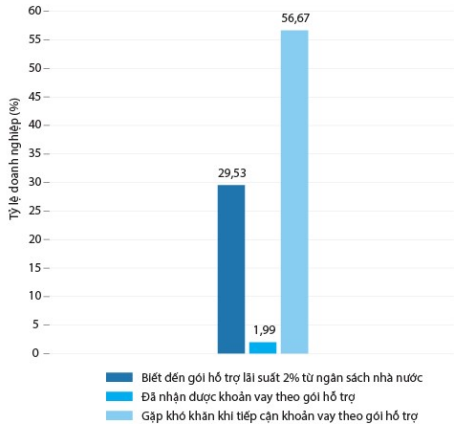
59% Thủ tục vay vốn phiền hà & bị áp đặt những điều kiện tín dụng bất lợi

50% Cán bộ tín dụng cố tình bắt lỗi, kéo dài thời gian xử lý hồ sơ vay vốn

Nhận diện khó khăn

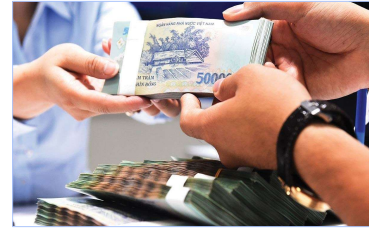
Đa số doanh nghiệp tư nhân khó khăn khi tiếp cận gói hỗ trợ lãi suất 2%

Chỉ **1,99%** doanh nghiệp đã nhận được khoản vay theo gói hỗ trợ

75%
Điều kiện cho vay khó khăn

12%
Quy trình thủ tục thiếu minh bạch

THỜI BÁO NGÂN HÀNG

Tìm "lối ra" cho gói hỗ trợ lãi suất 2%

Chính sách hỗ trợ lãi suất được kỳ vọng sẽ là "pha cứu trợ" để các doanh nghiệp vượt qua khó khăn hiện tại, tuy nhiên việc triển khai thực tế lại chưa được như mong muốn do có nhiều vướng mắc, bất cập. Chính vì vậy, việc của đối, bộ sáng lập ngày 31/12/2022-NĐ-CP là và công tác thiết.

- Ưu tiên hỗ trợ là xuất cho sản xuất kinh doanh
- Tăng giới hạn hỗ trợ lãi suất 2%
- Khu vực hỗ trợ lãi suất 2%, sẽ tăng

Vi sao chương trình hỗ trợ lãi suất chưa đạt như kỳ vọng?

Theo số liệu thống kê mới nhất của Vụ Tin dụng các ngành kinh tế (NHNN Việt Nam), tính đến cuối tháng 12/2022, doanh số cho vay hỗ trợ lãi suất 2% theo Nghị định 31/2022/NĐ-CP của Chính phủ đạt hơn 52.000 tỷ đồng, sử dụng hỗ trợ lãi suất đạt hơn 35.000 tỷ đồng, số tiền lãi đã hỗ trợ cho khách hàng đạt khoảng 135 tỷ đồng, cho hơn 1.700 khách hàng. Có thể thấy, so với mục tiêu đề ra, kết quả hỗ trợ vẫn chưa đạt như kỳ vọng.

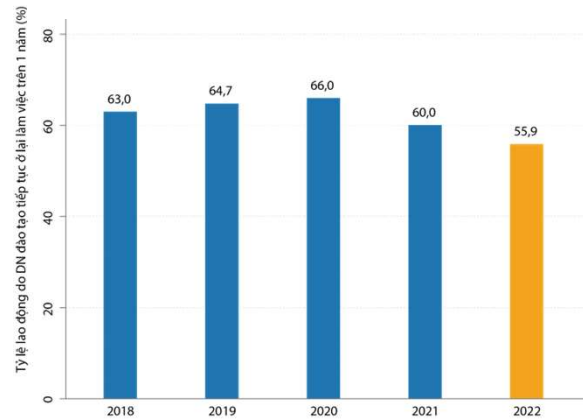
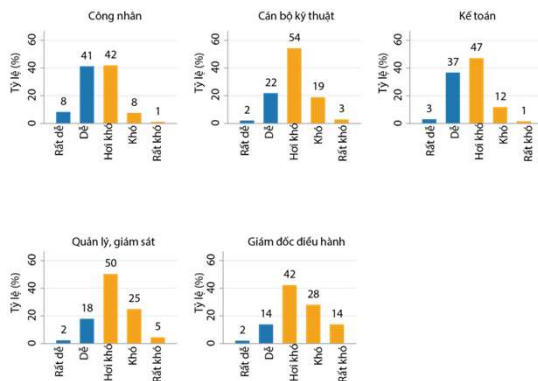
Theo chia sẻ của lãnh đạo NHNN, một số ngành ngân hàng đã thực hiện nhiều giải pháp đồng bộ với hình thức quyết liệt và khẩn trương, kết quả triển khai gói hỗ trợ 2% lãi suất còn thấp. Nguyên nhân do một số vướng mắc: Qua rà soát của các NHFM, trong số các khách hàng đáp ứng điều kiện được hưởng hỗ trợ lãi suất, chỉ có 7% khách hàng nộp hồ sơ (đã được hỗ trợ lãi suất) và đang hoàn thiện hồ sơ; 26% khách hàng chưa có khoản tiền và 67% khách hàng phân bổ không có nhu cầu hỗ trợ lãi suất.

Nhận diện khó khăn

Doanh nghiệp FDI khó khăn trong tuyển dụng và giữ chân lao động

Năm 2021, 62% doanh nghiệp **đễ/rất dễ** tuyển dụng **công nhân** thì năm 2022 tỷ lệ này chỉ còn **49%**

Tỷ lệ lao động đã được đào tạo **tiếp tục làm việc** từ một năm trở lên sụt giảm

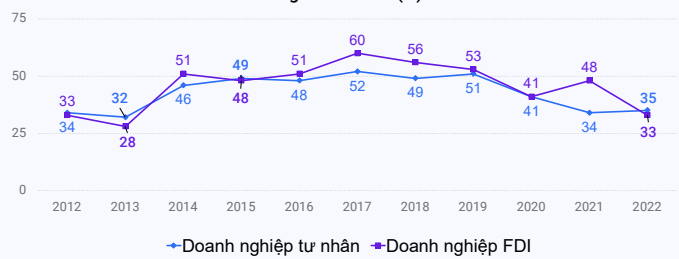

Nhiệt kế doanh nghiệp 2022

Niềm tin kinh doanh ở mức thấp.
Các doanh nghiệp thận trọng với triển vọng trung hạn.

Chỉ 35% doanh nghiệp tư nhân Việt Nam và 33% doanh nghiệp FDI cho biết sẽ mở rộng quy mô kinh doanh trong hai năm tiếp theo.

Tỷ lệ doanh nghiệp dự định mở rộng quy mô kinh doanh trong hai năm tới (%)

Chất lượng điều hành cấp tỉnh dưới lăng kính PCI

Điểm số và thứ hạng 30 địa phương có chất lượng điều hành tốt nhất
Những xu hướng chính về chất lượng điều hành cấp tỉnh qua thời gian

Nguyên tắc đánh giá của PCI

Thực tế - Cụ thể - Đo lường được - Có tính hành động

PCI phản ánh trải nghiệm **thực tế** của các doanh nghiệp với các khía cạnh **cụ thể** của việc điều hành kinh tế tại địa phương. PCI được thiết kế theo hướng có thể lượng hóa, **đo lường được** các vấn đề quản trị kinh tế nhằm cung cấp thông tin đáng tin cậy và khuyến nghị giải pháp **có tính hành động** để cải thiện môi trường kinh doanh của các tỉnh, thành phố.

Tập trung vào quản trị kinh tế

PCI loại trừ ảnh hưởng của các điều kiện truyền thống đến môi trường kinh doanh

Lượng hóa chất lượng điều hành

So sánh được chất lượng điều hành và lượng hóa được ảnh hưởng tới phát triển kinh tế.

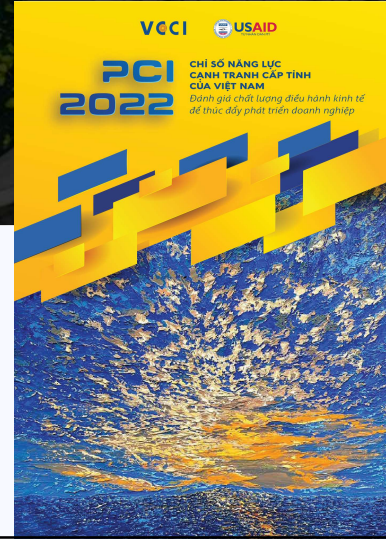
Dựa trên các thực tiễn tốt

Khuyến khích cải thiện chất lượng điều hành trên cơ sở thực tiễn tốt, sẵn có ở Việt Nam.

Thúc đẩy hành động

Kết quả các chỉ tiêu đánh giá giúp địa phương có mục tiêu và kế hoạch hành động cụ thể.

10 chỉ số thành phần của PCI

Đo lường, so sánh được giữa toàn bộ 63 tỉnh, thành phố trên toàn quốc

CHI PHÍ GIA NHẬP THỊ TRƯỜNG

Đánh giá các chi phí gia nhập thị trường như đăng ký kinh doanh, xin cấp phép kinh doanh có điều kiện

CẠNH TRANH BÌNH ĐẲNG

Đánh giá sự công bằng trong ứng xử của chính quyền với doanh nghiệp ở các thành phần kinh tế và quy mô khác nhau.

TIỆP CẬN ĐẤT ĐAI

Đánh giá mức độ dễ dàng khi tiếp cận đất đai và sự ổn định của mặt bằng kinh doanh

TÍNH NĂNG ĐỘNG CỦA CHÍNH QUYỀN ĐỊA PHƯƠNG

Đánh giá hiệu quả thực thi chính sách và năng lực giải quyết vấn đề của chính quyền tỉnh và các cấp sở ngành, huyện thị

TÍNH MINH BẠCH VÀ TIẾP CẬN THÔNG TIN

Đánh giá khả năng tiếp cận các văn bản của địa phương và các thông tin cần thiết cho hoạt động kinh doanh

CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ DOANH NGHIỆP

Đánh giá chất lượng các chính sách hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa và dịch vụ hỗ trợ kinh doanh tại địa phương

CHI PHÍ THỜI GIAN

Đo lường thời gian doanh nghiệp phải bỏ ra để thực hiện các thủ tục hành chính

ĐÀO TẠO LAO ĐỘNG

Đánh giá chất lượng đào tạo nghề cho người lao động nhằm phục vụ cho hoạt động của doanh nghiệp

CHI PHÍ KHÔNG CHÍNH THỨC

Đo lường các khoản chi phí ngoài quy định và các trở ngại do những chi phí này gây ra

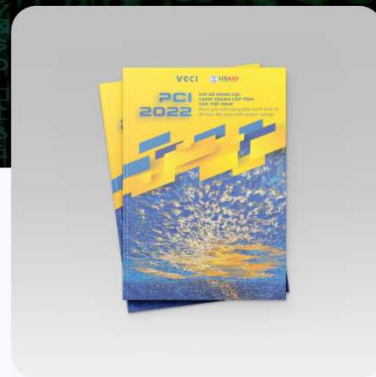
THIẾT CHẾ PHÁP LÝ VÀ AN NINH TRẬT TỰ

Đánh giá niềm tin của doanh nghiệp đối với hệ thống tòa án, tư pháp và tình hình an ninh ở địa phương

Điều chỉnh trọng số các chỉ số thành phần

Đánh giá lại những yếu tố ảnh hưởng nhiều nhất đến sự tăng trưởng và hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp qua thời gian

Nhằm phản ánh sát thực những chuyển động đáng chú ý nhất của môi trường kinh doanh và chính sách tại Việt Nam

Chỉ số thành phần	Trọng số điều chỉnh
Chi phí gia nhập thị trường	5%
Tiếp cận đất đai	10%
Tính minh bạch	5%
Chi phí thời gian	5%
Chi phí không chính thức	15%
Môi trường cạnh tranh bình đẳng	10%
Tính năng động và tiên phong của chính quyền tỉnh	15%
Chính sách hỗ trợ doanh nghiệp (*)	15%
Đào tạo lao động	10%
Thiết chế pháp lý	10%

PCI 2022

30 địa phương có chất lượng điều hành tốt nhất

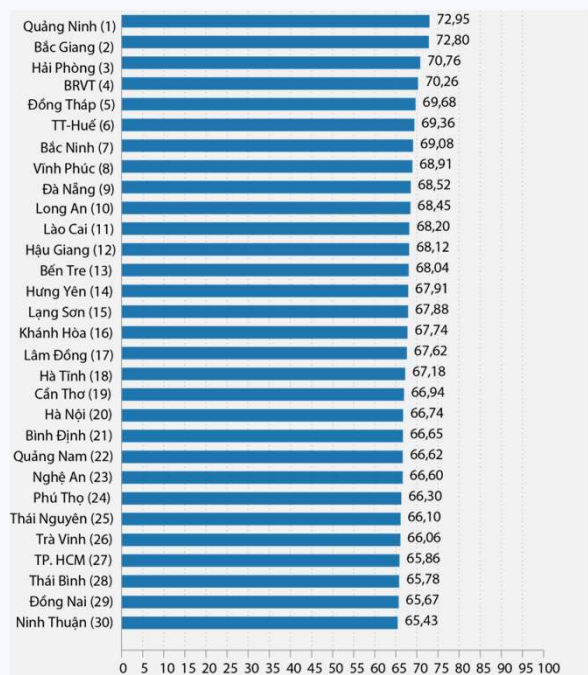
Quảng Ninh duy trì vị trí quán quân PCI năm thứ sáu liên tiếp với điểm số 72,95 trên thang điểm 100.

1 QUẢNG NINH	6 THỪA THIÊN HUẾ
2 BẮC GIANG	7 BẮC NINH
3 HẢI PHÒNG	8 VINH PHÚC
4 BÀ RỊA – VŨNG TÀU	9 ĐÀ NẴNG
5 ĐỒNG THÁP	10 LONG AN

Điểm số PCI 2022 và điểm số PCI 2021 có tương quan cao (hệ số tương quan $r = 0,66^*$). Kết quả này cho thấy kết quả PCI vẫn khá ổn định sau hiệu chỉnh trọng số.

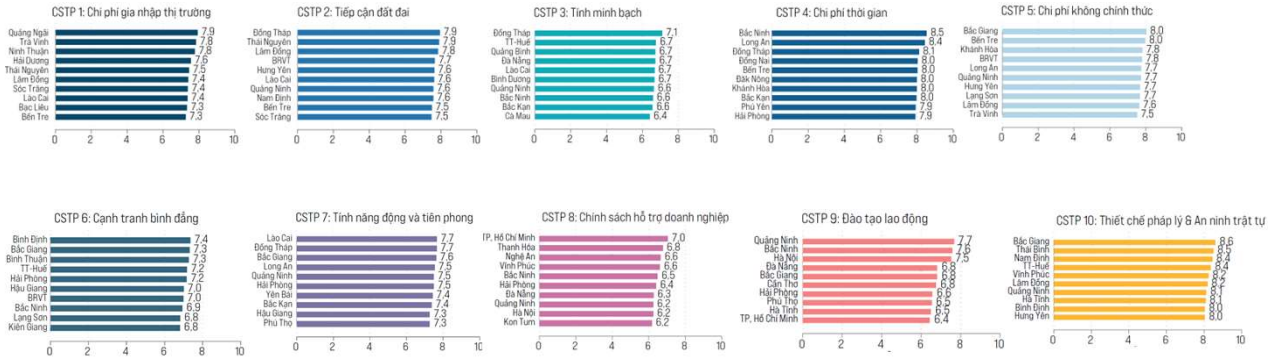
Top 30 PCI 2022

www.pci vietnam.vn

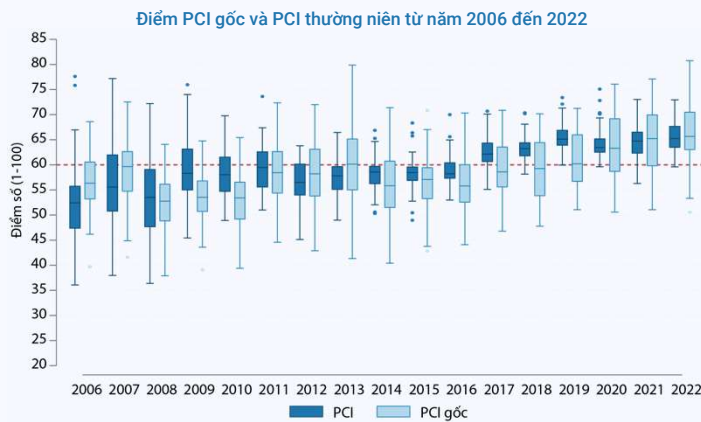
Top 10 địa phương tốt nhất ở các chỉ số thành phần

Thang điểm đánh giá 1 - 10

Xu hướng #1

Chất lượng điều hành kinh tế cấp tỉnh có sự cải thiện theo thời gian

Trung vị PCI thường niên năm 2022 đạt 65,22 điểm, tăng 0,48 điểm so với PCI 2021.
 Trung vị PCI gốc năm 2002 đạt 65,67 điểm, cao nhất trong các năm.

PCI thường niên
65,22

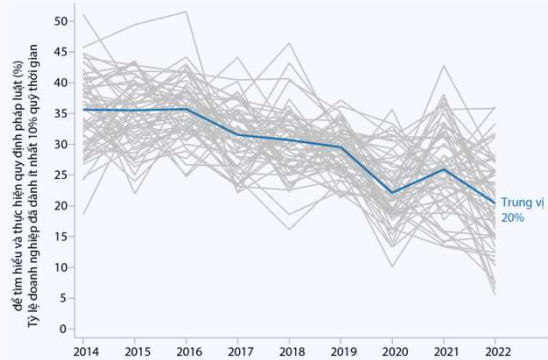
PCI gốc
65,67

Chỉ số PCI gốc được xây dựng từ một nhóm nhỏ gồm 35 chỉ tiêu được duy trì cố định xuyên suốt 17 năm qua (2006-2022)

Xu hướng #2

Chất lượng giải quyết TTHC có chuyển biến

Tỷ lệ doanh nghiệp tư nhân phải dành hơn 10% quỹ thời gian để tìm hiểu và thực hiện quy định pháp luật giảm từ mức 26% của năm 2021 về 20% trong năm 2022

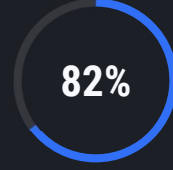
Các đường màu xám thể hiện thay đổi của 63 tỉnh, thành phố. Đường liền màu xanh thể hiện điểm số tỉnh trung vị mỗi năm

49,3%

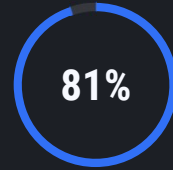
Tỷ lệ doanh nghiệp FDI phải dành hơn 5% thời gian của cấp quản lý để thực hiện các thủ tục hành chính giảm mạnh từ con số 60,6% năm 2021 xuống còn 49,3% của năm 2022.

Giải quyết công việc hiệu quả

Không phải đi lại nhiều lần để hoàn tất thủ tục

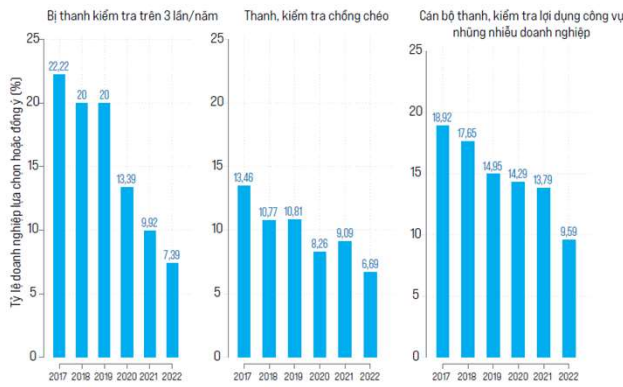

Thủ tục giấy tờ đơn giản

Xu hướng #2

Gánh nặng thanh, kiểm tra giảm đáng kể

Một số đánh giá của doanh nghiệp tư nhân về thanh tra, kiểm tra

Chú: Các giá trị được thể hiện là giá trị tính toán tại tỉnh trung vị của cả nước.

1

Số cuộc thanh tra, kiểm tra trong năm với doanh nghiệp tư nhân (giá trị trung vị)

7,4 %

Doanh nghiệp tư nhân bị thanh, kiểm tra trên 3 lần/năm

1

Số cuộc thanh tra, kiểm tra trong năm với doanh nghiệp FDI (giá trị trung vị)

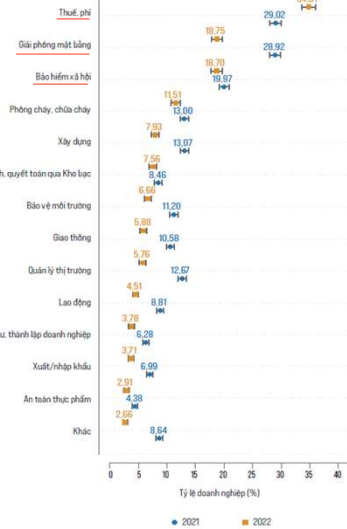
5,3 %

Doanh nghiệp FDI bị thanh, kiểm tra trên 4 lần/năm

Xu hướng #2

Một số lĩnh vực hành chính vẫn còn nhiều phiền hà

Với doanh nghiệp tư nhân

Với doanh nghiệp FDI

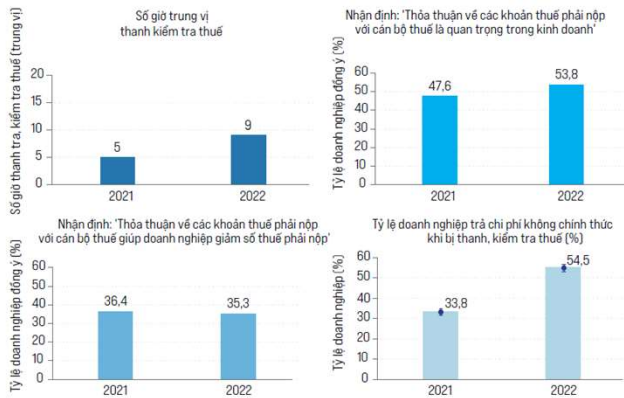
Xu hướng #2

Một số phiền hà về thủ tục thuế

Khâu quyết toán thuế

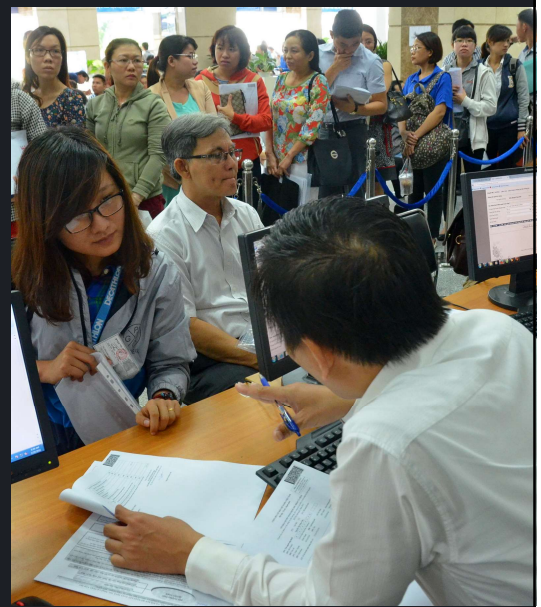
49% doanh nghiệp tư nhân gặp vướng mắc về quyết toán thuế trong năm qua, tăng mạnh so với năm 2021 (25%)

Một số phiền hà cụ thể

Ghi chú: Tỷ lệ doanh nghiệp trả chi phí không chính thức được ước lượng với khoảng tin cậy 95%, và được tính toán trong số các doanh nghiệp bị thanh, kiểm tra thuế.

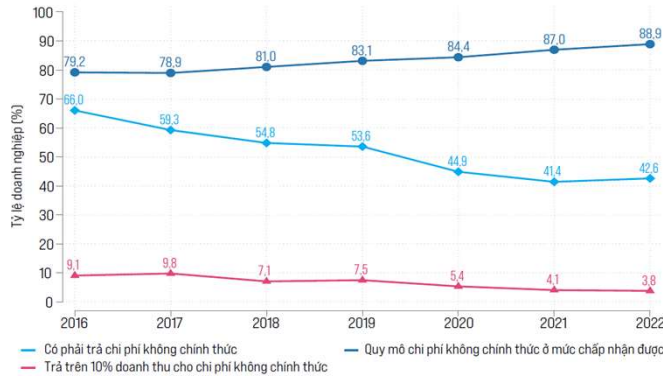
Quyết toán thuế

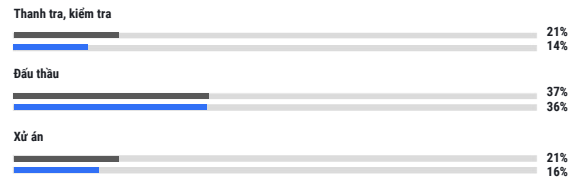
Tình trạng trả chi phí không chính thức duy trì xu hướng giảm

Tình trạng phải trả chi phí không chính thức của các **doanh nghiệp tư nhân** đã giảm đáng kể trong giai đoạn 2016-2022

Tình trạng trả chi phí không chính thức của **doanh nghiệp tư nhân** trong một số lĩnh vực **giảm xuống** (so sánh kết quả **năm 2022** và **năm 2021**)

Doanh nghiệp FDI:

- Năm 2022, chỉ có **17,4%** doanh nghiệp FDI phải trả chi phí không chính thức cho cán bộ **thanh, kiểm tra**, giảm đáng kể so với mức 25,4% trong năm 2021.
- Tỷ lệ doanh nghiệp cho biết **chi phí không chính thức chỉ chiếm dưới 1% doanh thu đã tăng lên** so với các năm trước.
- Tuy nhiên, vẫn có tới **38,5%** và **19,2%** doanh nghiệp được hỏi phải trả chi phí không chính thức phát sinh trong **thủ tục xuất nhập khẩu và đất đai**.

Tiếp cận thông tin đã thuận lợi hơn trước đây

Điểm trung bình đo lường mức độ dễ dàng tiếp cận các loại tài liệu

Năm	Tài liệu quy hoạch			Tài liệu pháp lý		
	Nhỏ nhất	Trung vị	Lớn nhất	Nhỏ nhất	Trung vị	Lớn nhất
2013	2,17	2,61	3,31	2,57	3,14	3,59
2014	1,9	2,25	2,51	2,86	3,1	3,31
2015	2,14	2,38	2,65	2,79	3,03	3,29
2016	2,13	2,39	2,71	2,83	3,1	3,3
2017	2,23	2,44	2,67	2,83	3,06	3,29
2018	2,12	2,38	2,6	2,57	3	3,21
2019	2,24	2,5	2,81	2,8	3,08	3,37
2020	2,03	2,54	2,88	2,53	3,03	3,33
2021	2,22	2,68	3,02	2,79	3,06	3,35
2022	2,68	3,04	3,35	2,84	3,15	3,54

Điểm đánh giá mức độ dễ dàng tiếp cận: 1 (thấp) - 3 (trung bình) - 5 (cao)

3,04

Điểm trung vị với tài liệu quy hoạch với tài liệu quy hoạch, điểm số có xu hướng gia tăng và đạt điểm cao nhất từ trước đến nay.

3,15

Điểm trung vị với tài liệu pháp lý với tài liệu pháp lý, điểm số có xu hướng ổn định quanh mức hơn 3 điểm

< 4

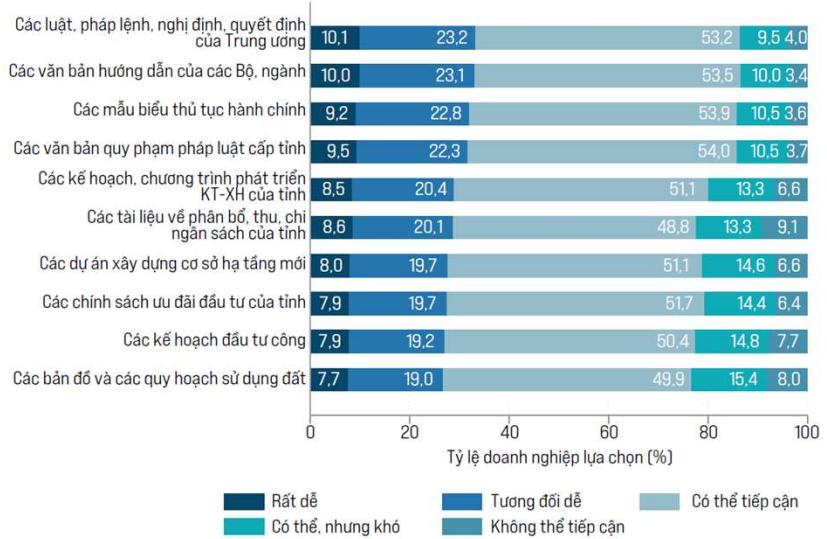
Chưa đạt mức "dễ dàng"

Điểm số các năm chưa bao giờ vượt đến được mức xấp xỉ 4 điểm.

Xu hướng #4

Cần tiếp tục tạo thuận lợi tiếp cận thông tin hơn nữa

Không có loại tài liệu nào nhận được trên 1/3 số lượt đánh giá mức độ tiếp cận "rất dễ dàng" hoặc "tương đối dễ dàng" từ các doanh nghiệp ở tỉnh trung vị.

Xu hướng #5

Chất lượng thực thi ở cấp sở và cấp huyện

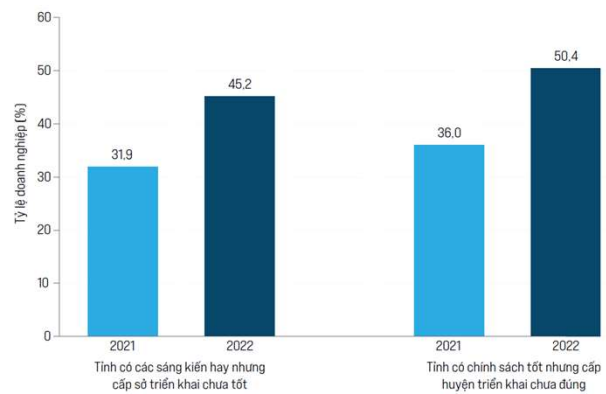
Cần rút ngắn khoảng cách thực thi trong chỉ đạo điều hành của cấp tỉnh và việc thực hiện của cấp sở ngành, huyện thị

45%

Cho rằng cấp sở triển khai chưa tốt chỉ đạo của lãnh đạo địa phương

50%

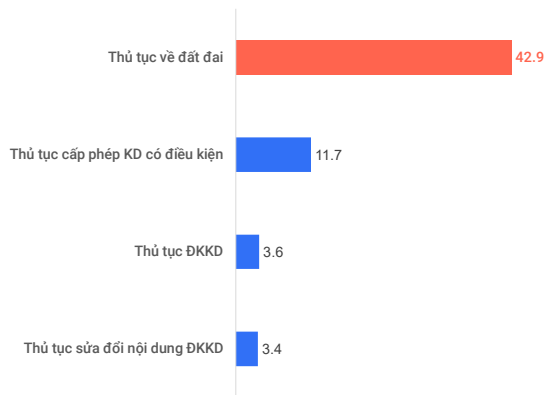
Cho rằng cấp huyện thực thi chưa tốt những chính sách của cấp tỉnh

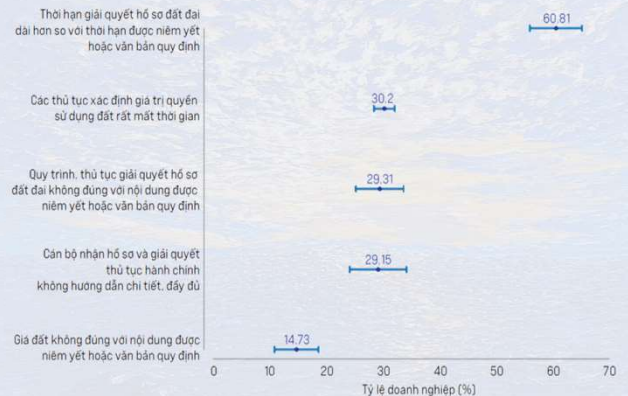
Xu hướng #6

Khó khăn trong thủ tục đất đai vẫn là điểm nghẽn lớn

Tỷ lệ doanh nghiệp phải **trì hoãn hoặc hủy bỏ** kế hoạch kinh doanh sau khi gặp trở ngại với **thủ tục hành chính đất đai** khá phổ biến

Những trở ngại chủ yếu trong tuân thủ thủ tục hành chính đất đai

(*) Ước lượng với khoảng tin cậy 95%

(**) Kết quả được tính toán từ phản hồi của các doanh nghiệp đã gặp khó khăn với thủ tục đất đai năm 2022

PCI 2022

Tóm tắt những xu hướng chính

Chất lượng điều hành cấp tỉnh qua thời gian

#1

Chất lượng điều hành kinh tế cấp tỉnh có sự cải thiện theo thời gian

#2

Chất lượng giải quyết TTHC có chuyển biến song tình trạng phiền hà còn tiếp diễn ở một số lĩnh vực chủ chốt

#3

Chi phí không chính thức duy trì xu hướng giảm

#4

Tiếp cận thông tin đã thuận lợi hơn so với trước đây nhưng không gian cải thiện vẫn rất lớn

#5

Cần rút ngắn khoảng cách thực thi trong chỉ đạo điều hành của cấp tỉnh và việc thực hiện của cấp sở ngành, huyện thị

#6

Khó khăn trong thủ tục đất đai vẫn chưa có cải thiện trong nhiều năm qua

Chỉ số Xanh cấp tỉnh

PGI

Đặt bảo vệ môi trường và phát triển bền vững
vào trung tâm quỹ đạo phát triển của Việt Nam

www.pcvietnam.vn

PGI và nền kinh tế xanh

PGI góp phần vào quá trình đổi mới mô hình
tăng trưởng, thực hiện chiến lược phát triển
bền vững của Việt Nam, cũng như thúc đẩy việc
thực thi các cam kết quốc tế về bảo vệ môi trường
và ứng phó với biến đổi khí hậu.

www.pcvietnam.vn

TRÂN TRỌNG CẢM ƠN!

**Môi trường kinh doanh Việt Nam
qua kết quả Điều tra PCI 2022**

ĐẠU ANH TUẤN

Phó Tổng Thư ký, Trưởng Ban Pháp chế,
Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam
Giám đốc Dự án PCI

